

Barnets sprog

3-6 år

Barnet lærer ved at høre, forstå og bruge sproget.

Varde
Kommune

Milepæle, leg og aktiviteter

Barnet fra tre til seks år er godt i gang med at tilegne sig ord og begreber og forstå sin omverden. Det har dog fortsat brug for, at forældre og omsorgspersoner støtter det i den videre udvikling. Barnet skal være aktivt i samspil med andre, få sat ord på og handle i forhold til sine omgivelser for at kunne tilegne sig og forstå sproget.

3-4 år

MILEPÆLE

- Barnet benævner genstande ved navn.
- Barnets sprogforståelse og ordforråd knytter sig meget til barnets egen erfaringsverden
- Barnet anvender sproget til at udtrykke følelser.
- Barnet kan tale i hele sætninger på 3-6 ord. Opbygningen kan dog være mangelfuld.
- Barnet kan fortælle om noget, der allerede er sket og kan desuden formulere planer.
- Barnet forstår tings funktion og kan forklare hvad man fx bruger en stol til.
- Barnet kan efter-sige rim og remser og selv producere simple rim.
- Barnet kan med visuel støtte genfortælle korte historier fx ved hjælp af billeder af en tur til stranden.
- Barnet forstår og anvender enkelte spørgeord fx hvem har du leget med?
- Barnet kender forholdsordene, fx sæt skoene under bænken.
- Barnet har en begyndende forståelse for farver og tal
- Barnet bliver bedre til at fastholde sin opmærksomhed i samtale og i leg.
- Barnet begynder at forstå modsætninger fx sød/sur, stor/lille.

// Det er afgørende for al læring og udvikling, at barnet kan fastholde sin opmærksomhed.

STIMULERENDE LEG OG AKTIVITETER

- Hjælp barnet med at sætte ord på. Benævn genstande, handlinger og følelser.
- Styrk barnets ordforråd – fx gennem spil som Vildkatten, vendespil og Mix Max.
- Forklar ord, som barnet ikke kender i forvejen og relater til noget som barnet kender.
- Leg med rim og remser – få bevægelse med under både rim, remser og sange.
- Leg med forholdsord og lad barnet flytte sig i forhold til en stol – foran, bagved osv.
- Giv sproglige opgaver som barnet skal handle på fx "sæt dit glas ved siden af tallerken.
- Tal tydeligt til barnet, så barnet kan høre lyde, endelser og bøjningsformer.
- Leg Kims Leg med konkrete for at styrke opmærksomhed og hukommelse.
- Leg sorteringsopgaver med farver fx du skal samle alle røde legoklodser i en kurv.
- Tal med barnet om, hvad det hedder til fornavn, efternavn, hvor det bor og hvornår det har fødselsdag. Hjælp også barnet med andre børns navne.

Fortolk og udvid hvad barnet siger

Barnet siger: "Hund", og den voksne svarer: "Ja, det er en hund, og hunden har en lang hale".

Det er en god idé at bruge bibliotek og legetek sammen med dit barn.

4-5 år

MILEPÆLE

- Barnet kan dele ting i kategorier/ overbegreber fx frugt, grøntsager, legetøj og møbler uden det nødvendigvis kender navnet for kategorien.
- Barnets funktionsforståelse udvikles fortsat fx Hvad bruger man, når man skærer, saver osv.
- Barnet kan gradbøje tillægsord fx lang/længste og lille/mindste.
- Barnet anvender spørgeordene hvorfor og hvornår.
- Barnet kan genfortælle længere historier med detaljer.
- Barnet har en begyndende forestillingsevne.
- Barnet udtrykker sine følelser og behov mere præcist.
- Barnets sætninger udvikles og det kan nu producere sætninger på mere end 5 ord.
- Barnet begynder at komme med forklaringer, hvis man spørger om noget.
- Barnet har en begyndende antalsforståelse
- Barnet kan benævne de fleste farver.
- Barnets udtale er i de fleste tilfælde på plads.
- Barnet kan forstå sætninger, der rummer op til 3 beskeder fx Gå ud i køkkenet og hent mælken og giv den til far.
- Barnet er mere sikker i anvendelsen af flertal fx. huse, biler.

// Turtagning – øv med barnet, at I skiftes til at tale og lytte.

STIMULERENDE LEG OG AKTIVITETER

- Snak om overbegreber i hverdagen fx "nu skal vi købe frugt og nu skal vi købe kød.
- Tal med barnet om ord, forklar ordenes betydning fx det er skærebræt og vi bruger det til at skære brød på.
- Giv sproglige opgaver, hvor I inddrager tillægsord fx du må tegne med den længste, røde blyant.
- Spørg med hv- ord hvor barnet ikke kan bruge ja/nej som svar fx hvad har du og Peter leget med.
- For at styrke barnets forestillingsevne kan man snakke om ting, der ikke er konkrete i øjeblikket fx hvorfor skal du have flyverdragt på i dag.
- Anvend lyttelege – brug evt. app`en "Phonetic Birds"
- Leg med tællevers og spil gerne spil med terning. Inddrag evt. barnet i borddækning og bed barnet om at tage 3 tallerkener, 4 gafler osv.
- Snak om modsætninger fx tyk/tynd og find ting der passer sammen eks. nål/tråd og kost/fejebakke.
- Syng sange om farver, benævn farverne i hverdagen fx hent de røde sko.
- Tag fotos af ferier og oplevelser. Snak om billederne, så barnet øves i selv at fortælle.

Begræns brugen af alene-tid ved iPad. Det er bedst, at du sidder sammen med dit barn, så I kan snakke om, hvad der foregår på skærmen.

5-6 år

MILEPÆLE

- Barnet fortæller om historier og oplevelser i kronologisk rækkefølge.
- Barnet har forståelse for årsags-sammenhæng fx. Hvad sker der med dit tøj, når du går ud i regnvej.
- Barnet forstår og anvender spørgordene hvordan og hvilke
- Barnet kan forskellige remser udenad fx ugedage, tælleremser og alfabetsange.
- Barnet anvender datidsformer korrekt både regelmæssige og uregelmæssige fx. Spise/spiste og flyve/fløj.
- Barnet kan tage initiativ til samtale
- Når barnet har lyttet til andres fortælling, kan det selv bygge videre på fortællingen.
- Barnet kan følge kollektive beskeder.
- Barnet er i stand til at forklare regler i forskellige spil/lege til andre.
- Barnet kender betegnelsen for overbegreber fx dyr og tøj.
- Barnet producerer grammatisk korrekte sætninger og anvender bindeord som fx og, fordi, at og eller.
- Barnet kan klappe stavelser.

Vær opmærksom på, om dit barns hørelse er normal. Hørelsen kan pludselig ændre sig. Er du i tvivl, så kontakt en øre-næse-halslæge.

STIMULERENDE LEG OG AKTIVITETER

- Inddrag lytte-instrukser i hverdagen. Udvid efterhånden til længere beskeder.
- Snak om årsagssammenhænge, fx Hvad sker der med dit tøj, når du går ud i regnvej? Hvorfor bliver Peter ked af det, og hvad kan gøre ham glad igen?
- Øv barnets mængdeforståelse, fx put 9 rosiner og 7 Smarties i en skål.
- Tal med barnet om hvilken ugedag, dato, måned og hvilken årstid, det er.
- Øv barnets i at kunne genkende tal – fx ved at snakke om tallene på vejskiltene.
- Klap, tramp eller hop stavelser i fx navne og dyrenavne.
- Leg med rimord – fx hvad rimer på barnets navn?
- Snak om sammensatte ord, fx skole-taske, der består af ordene skole og taske.
- Øv forståelsen af nutid og datid – fx i dag går vi, i går gik vi.
- Snak med barnet om synonymmer (fx hvad er et andet ord for sur?) og antonymer (fx hvad er det modsatte af hård?).

Varde Kommune

Tale og hørekonsulenterne
Bytoften 2, 6800 Varde
Telefon 7994 6800
vardekommune@varde.dk

www.vardekommune.dk